

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2025. gada 15. aprīlī
(OR. en)

7534/1/25
REV 1

COARM 74
CFSP/PESC 500

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Padomes secinājumi par ieroču eksporta kontroli

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ieroču eksporta kontroli, kas pieņemti Padomē (ārlietas) 2025. gada 14. aprīlī.

PADOMES SECINĀJUMI PAR IEROČU EKSPORTA KONTROLI

1. Padome uzsver, ka atbildīga ieroču tirdzniecības politika būtiski veicina starptautiskā miera un drošības uzturēšanu un cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību ievērošanu. Padome atkārtoti apstiprina apņemšanos veicināt sadarbību dalībvalstu politiku starpā un šo politiku tuvināšanos, lai nepieļautu, ka tiek eksportētas militāras tehnoloģijas un ekipējums, kuru eksportēšana atbilstoši Kopējā nostājā 2008/944/KĀDP izklāstītajiem kritērijiem ir atteikta.
2. Padome atgādina savu apņemšanos stiprināt militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli – šādā nolūkā tā ir pieņēmusi Padomes Lēmumu (KĀDP) 2025/779 (2025. gada 14. aprīlis), ar ko groza Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP –, un savu apņemšanos kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) ietvaros stiprināt sadarbību un sekmēt konvergenci militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta jomā – šādā nolūkā visas dalībvalstis ir noteikušas, uztur un īsteno augstus militāru tehnoloģiju un ekipējuma nodošanas kontroles kopējos standartus. Tas tiks turpināts, cita starpā, dalībvalstīm apmainoties ar attiecīgu informāciju, tostarp ar informāciju par atteikumu paziņojumiem un par ieroču eksporta politiku, vai arī apzinot pasākumus, ar kuriem būtu iespējams veicināt konvergenci. Militāras tehnoloģijas un ekipējums būtu jātirgo atbildīgi un ievērojot pienākumu atskaitīties, un būtu jāpieliek maksimālas pūles, lai nepieļautu to novirzīšanu teroristiem, noziedzniekiem un citiem neatļautiem lietotājiem.
3. Padome atzinīgi vērtē dalībvalstu atjaunoto apņemšanos ievērot juridiski saistošo Kopējo nostāju, kas grozīta ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2025/779, un uzsver, ka ir svarīgi rūpīgi izvērtēt militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta atļauju pieteikumus, pārbaudot to atbilstību Kopējās nostājas kritērijiem.

4. Padome atkārtoti apstiprina kopīgo mērķi, kas bija iemesls Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP pieņemšanai 2008. gadā. Padome atgādina iepriekšējos vērtējumus, proti, ka kopējās nostājas īstenošanā ir panākams lielāks progress, lai ieroču eksporta kontroles jomā dalībvalstis sasniegtu maksimālu konvergenci. Padome atzinīgi vērtē to, ka ir grozīti Norādījumi par Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, lai Kopējā nostājā paredzētos riska novērtējuma kritērijus vēl vairāk pielāgotu darbības vajadzībām. Padome uzsver, ka minēto kritēriju konsekventa interpretācija un piemērošana darbībā sekmē valstu ieroču eksporta politikas tuvināšanos.
5. Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos nepieļaut un apkarot militāru tehnoloģiju un ekipējuma, jo īpaši kājnieku ieroču un vieglo ieroču (VIKI), novirzīšanu, kas veicina bruņotu vardarbību visā pasaulē. Padome atkārtoti apstiprina, ka ir jānovērš tādu instrumentu apiešana, kuri izveidoti ieroču tirdzniecības ierobežošanas nolūkā un kuru vidū ir ANO ieroču embargo, EDSO sankcijas un ES ierobežojošie pasākumi.
6. Padome uzsver, ka dalībvalstis ir apņēmušās ievērot daudzpusējos eksporta kontroles režīmus, jo tās turpina veikt darbības, kas atbalsta daudzpusējas pieejas eksporta kontrolei turpmāku īstenošanu, un stiprināt šo režīmu darbību, jo tie, cita starpā, ir būtisks elements, kas gan palīdz nepieļaut parasto ieroču uzkrāšanu, kas varētu destabilizēt situāciju, gan veicināt starptautisku mieru.
7. Padome atgādina, ka ES un tās dalībvalstu reakcija uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, tostarp no Eiropas Miera mehānisma (EMM) sniegtā palīdzība Ukrainas neatņemamajām tiesībām aizstāvēties saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp ANO Statūtiem, apliecināja ES nelokāmo apņemšanos turpināt atbalstīt Ukrainu un tās tautu tik ilgi, cik vien tas būs nepieciešams. Padome arī atgādina, ka militārais atbalsts tiek sniegts, pilnībā ievērojot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politiku un ņemot vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.
8. Padome atzīst, ka pasākumi, kuru mērķis ir sekmēt dalībvalstu kopīgi izstrādātu militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksportu, var stimulēt sadarbību Savienībā un ievērojami stiprināt Savienības aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes konkurētspēju pasaulē, kas, savukārt, palīdz palielināt Eiropas vispārējo aizsardzības gatavību un aizsardzības spējas.

9. Padome atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas un Augstā pārstāvja kopīgo paziņojumu par Eiropas Aizsardzības industriālo stratēģiju, kurā dalībvalstis tiek aicinātas meklēt veidus, kā pakāpeniski vēl vairāk tuvināt savu ieroču eksporta kontroles praksi, jo īpaši attiecībā uz kopīgi attīstītajām aizsardzības spējām, un mudina dalībvalstis dalīties eksporta kontroles noteikumu paraugpraksē attiecībā uz kopīgi attīstītām spējām.
10. Padome atzinīgi vērtē to, ka 2024. gada 19. decembrī tika pieņemta Regula (ES) 2025/41 par šaujamieroču, būtisku sastāvdaļu un munīcijas importa, eksporta un tranzīta pasākumiem (pārstrādāta redakcija). Padome uzsver, ka ir svarīgi attiecībā uz civila lietojuma šaujamieroču eksportu apņemties ievērot tādus pašus standartus, kādus piemēro militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksportam. Konkrēti, Padome ir gandarīta par kopējā nostājā izklāstīto kritēriju piemērošanu civila lietojuma šaujamieroču eksportam un abu tiesību aktu piemērošanas jomu precīzu nošķiršanu.
11. Padome atzīst, ka ieroču eksportam ir nozīme ilgstošu attiecību nodibināšanā starp piegādātājām dalībvalstīm un īstajiem lietotājiem, jo tas var palīdzēt veidot un nostiprināt partnerības drošības un aizsardzības jomā un tādējādi stiprināt mūsu spēju veicināt mieru un drošību savā kontinentā, reaģēt uz ārējiem konfliktiem un krīzēm un aizstāvēt ES un tās iedzīvotājus, kā paredzēts ES Stratēģiskajā kompāsā.
12. Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos starptautiskajā ieroču tirdzniecībā nodrošināt pārredzamību, proti, tā veic vairākus konkrētus pasākumus, lai sekmētu pareizu, saskaņotu un savlaicīgu ziņošanu par dalībvalstu ieroču eksportu. Šie pasākumi ietver skaidru ES gada ziņojuma iesniegšanas termiņu noteikšanu un turpmākas norādes par ziņojumu izstrādes būtību un procesu grozītajā Kopējā nostājā 2008/944 un Norādījumos. Padome ir gandarīta par darbu, kas Neizplatīšanas un ieroču eksporta jautājumu darba grupas apakšgrupā – Parasto ieroču eksporta jautājumu darba grupā (*COARM*) – paveikts saistībā ar paraugprakses paņēmieniem, kas izmantojami būtiskas informācijas par faktisko eksportu paziņošanai. Dalībvalstis apņemas ziņot par faktiskā eksporta vērtību, ja šāda informācija ir pieejama, un attiecīgā gadījumā meklēt iespējas šādu informāciju darīt pieejamu.
13. Padome atzinīgi vērtē dalībvalstu vienošanos turpināt uzlabot *COARM* darba metodes, tostarp to, ka 2022. gada maijā sāka darboties datubāze, kas paredzēta par atļauju piešķiršanu atbildīgajām amatpersonām. Padome mudina dalībvalstis un ES iestādes dot savu ieguldījumu minētās datubāzes attīstīšanā.

14. Padome apņemas turpināt centienus, izmantojot uz rezultātiem orientētu un sinerģētisku iesaisti, sekmēt Ieroču tirdzniecības līguma (ITL) universalizāciju un efektīvu īstenošanu, tostarp pārredzamu ziņošanu. Padome atkārtoti pauž pārliecību, ka ITL pastiprināta universalizācija un īstenošana veicina Līguma mērķi, proti, sadarbību, pārredzamību un atbildīgu rīcību, jo tas regulē starptautisko ieroču tirdzniecību un tādējādi veicina starptautisko mieru un drošību un mazina cilvēku ciešanas. Padome pauž bažas par negatīvo dinamiku, kas saistīta ar ITL, tostarp ar gada ziņojumu iesniegšanu. Padome atzinīgi vērtē to, ka ievērojams skaits valstu ir kļuvušas par ITL pusēm, tomēr aicina pastiprināti censties nodrošināt vispārēju ievērošanu. Padome aicina valstis, kuras to vēl nav izdarījušas, pievienoties ITL vai to ratificēt, un, pirms tās ir pievienojušās ITL vai to ratificējušas, ievērot tā noteikumus.
15. Padome uzsver, ka nozīmīga un būtiska ir ES vēršanās pie trešām valstīm saistībā ar atbalstu efektīvai ieroču eksporta kontrolei, un apņemas turpināt un stiprināt sadarbību ar partnervalstīm, īpaši ar ES kandidātvalstīm un ES kaimiņreģionā. Padome mudina trešās valstis pievienoties Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP un tās pārskatītām redakcijām.
16. Padome apņemas turpināt strādāt pie elementiem, kas veicina militāru tehnoloģiju un ekipējuma atbildīgu tirdzniecību, un uzdod *COARM* attiecīgā gadījumā veikt šādus uzdevumus:
- (1) turpināt meklēt iespējas atbalstīt militāru tehnoloģiju un ekipējuma izsekošanu, tostarp, marķējot ieročus un iezīmējot munīciju, un izsekošanai izmantojot novatoriskus tehniskus risinājumus, lai nepieļautu militāru tehnoloģiju un ekipējuma novirzīšanu un sauktu pie atbildības par to; turpināt atbalstīt globālo ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju (*iTrace*) un strādāt pie tā pilnveidošanas;
 - (2) atzīstot, ka liela vērtība ir labām attiecībām un sadarbībai starp eksportētājvalstīm un importētājvalstīm, tostarp īsto lietotāju pārbaudēm un uzraudzībai kā vienam no novirzīšanas nepieļaušanas mehānismiem, mudināt dalībvalstis un trešās valstis, kuras to vēlas, kopīgi izpētīt iespējas veidot šādas attiecības un sadarbību un strādāt pie dalībvalstīm paredzētas paraugprakses sagatavošanas;
 - (3) vienoties par paņēmieniem, ar kuriem sekmēt dalībvalstu kopīgi izstrādātu militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksportu;

- (4) meklēt iespējas novērst riskus, ka eksportējamās militārās tehnoloģijas vai ekipējumu varētu izmantot, lai veiktu vai veicinātu smagus vardarbības aktus pret personām, kas pieder grupām, kuras konkrēti aizsargā starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;
 - (5) palīdzēt trešām valstīm veidot spējas pārvaldīt ieroču un munīcijas krājumus;
 - (6) sekmēt virzīšanos uz minimālu kontroles standartu noteikšanu nemateriālu tehnoloģiju un zināšanu nodošanai;
 - (7) turpināt veidot iesaisti ar Savienības aizsardzības industriju, lai veicinātu dalīšanos ar informāciju, pārredzamību un drošības politikas un ekonomisku apsvērumu tuvināšanos, arī ITL kontekstā;
 - (8) izvērtēt to, kā tiek piemērots Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/38 (2021. gada 15. janvāris), ar ko nosaka vienotu pieeju attiecībā uz elementiem īsto lietotāju apliecībās saistībā ar kājnieku ieroču un vieglo ieroču un to munīcijas eksportu.
17. Padome atgādina par pienākumu nodrošināt Savienības ārējās darbības konsekvenci saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 21. panta 3. punkta otro daļu; šajā sakarā Padome norāda, ka svarīgi ir ievērot konsekventu eksporta kontroles politiku attiecībā uz militārām tehnoloģijām un ekipējumu un divējāda lietojuma precēm.
18. Padome uzdod *COARM* pēc pieciem gadiem atkārtoti izvērtēt to, kā tiek īstenota Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP, kas grozīta ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2025/779.
-